

GAZETA ARADULUI

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Abonamentul pe un an Lei 200, pe jumătate de an Lei 100, pe trei luni Lei 60.

◆ 6 pagini 6 ◆

Redacția și administrația:
Bulev. Reg. Maria No. 21.

Limba oficială.

Indată după întocmirea României în legile în cadrele ei naturale, una din mijlurile cele mai importante ale statului, în vederea asigurării unității sufletești și naționale, a fost aceea de a se introduce limba română ca limbă oficială în toate instituțiile de stat.

Din punctul acesta de vedere se înțelege că acolo unde limba românească oficială trebuia introdusă mai întâiu, era școlii, în instituțiile administrative și așezămintele unde se împarte dreptatea.

Pentru școli lucru era foarte ușor întrucât exista un corp didactic bun și pregătit de mai înainte, complectat numai decât cu prețioase elemente din veșniul regat.

Nu tot același lucru se putea spune însă despre instituțiile administrative, despre instituțiile căilor ferate și despre tribunalele și curțile unde se găseau numeși funcționari rămași acolo încă de sub regimul și cari nu știau de limba românească.

Această necunoaștere a limbii, sporită pe alocurea de o evidentă rea voință, făcea să se simtă nevoe să se tolereze limba streină alături de cea românească în îndeplinirea formalităților și a termenilor legale.

Din această cauză multă vreme, și în opoziție cu dorința generală, s'au vădit în diferite instituții hârtii, acte, sentințe scrise și date în limba marelui.

Faptul acesta nu putea să cadreze în interesele naționale ce cereau introducerea cât mai repede a limbii românești oficiale.

Pentru a arăta totuși marea bunăvoință de care era însuflețit față de minorități, statul român a hotărât să acorde un interval de timp destul de lung pentru străinii din administrațiile românești să poată să-și aproprie și limba română, în condiții multumitoare.

Cu privire la aceasta chestiune, trebuie să constatăm că, în adevăr, mulți funcționarii statului strein au reușit să însușească limba românească în cel mai bun fel de condiții în cât să se poată folosi de ea în îndatoririle lor administrative.

Toate concesionile cu privire la timp și se puteau face, au fost făcute de către statul român.

Acuma a venit însă momentul ca

limba românească, limbă oficială să fie introdusă fără de nici o restricție în toate instituțiile românești.

Incepând dela 15 August, nici o altă limbă nu se va mai vorbi în instituțiile statului și nici o hârtie și nici un act oficial nu vor apărea scrise de cât numai în această limbă.

Momentul este impozant și măsura aceasta demnă de toată atențiunea întrucât ea a fost dictată de cele mai vitale interese ale statului.

De aici înainte, dar, nu se va mai vedea nici odată ordonanțe, texte administrative, publicații, informațiuni, sentințe, date în vre-o altă limbă de cât în limba românească.

Limba română oficială, va fi singură care se va auzi pretutindeni, acolo unde este o instituție de stat.

Avem convingere că funcționarii streini au putut să învețe destul de bine românește pentru a-și putea păstra posturile și a fi folositori noiei lor patrii, după cum avem convingerea că și funcționarii români, puținii funcționari români, de sigur cari din obicei prost, sau din greșită înțelegere a lucrurilor, persistau în a vorbi ungurește și a face hârtii oficiale în ungurește vor fi înțeleși pe deplin rostul misiunii și obligațiilor lor.

Limba oficială românească, limba statului, va mări și mai mult impresia de eternitate a întocmirilor de după război și va fi un indemn și un argument mai mult pentru a face chiar și pe cei mai sceptici din streini să vadă realitatea în toată elocvența ei.

Din informațiile ce le avem reiese că foarte mulți funcționari posedă destul de bine limba română pentru a-și putea îndeplini obligațiile și că foarte mulți avocați streini, după o muncă legitimată de împrejurări au reușit să poată pleda în românește.

În consecință, data de 15 August viitor va fi una de mare importanță pentru noi, întrucât, începând dela acel moment, nu va mai exista de cât o limbă unică și oficială, limba statului român.

Viceregele Algeriei a abdicat.

Paris. În cercurile politice franceze a produs senzație știrea despre scisoarea viceregei Abel, al Algeriei adresată guvernului francez.

Abel a fost recunoscut vicerege al Algeriei de guvernul Clemenceau și se crede, că dimisia lui Abel trebuie interpretată ca un protest al acestuia contra actualului cabinet francez.

(Ag. Damian.)

Știri din streinătate

Berlin. — O comisiune compusă din Francezi, Englezi și Italiani vor vizita fortărețele Fürstein, Schwinemünde, Pillan, Königsberg și Marienburg, ca să se convingă cum s'a făcut desarmarea prevăzută de contractul de pace.

Viena. — Ministrul de finanțe Grimm ar fi dimisionat, din cauză că Comisiunea Parlamentară nu a admis proiectul pentru transformarea Băncii Naționale.

Varșovia. — D. Diamand, delegatul guvernului polonez a plecat din nou la Paris, ca să termine negocierile relative la acordul economic polono-francez, și mai cu seamă cel al petrolului.

Tokio. — O mie de lucrători din șantierele navale din Koce s'au pus în grevă. Greviștii au avut ciocniri cu poliția, și au fost numeroși răniți din ambele părți. Cum și alți lucrători, din alte șantiere, se agită, este probabil că se va aplica legea stării de asediu.

Paris. — Consiliul Comunal a hotărât să pună taxe pe pianuri. În Paris sunt 99000 de pianuri. Vor plăti: 30 franci pe an pianinele și harmoniurile; 60 franci pianele cu coadă și cele mecanice. Venitul comunei se va urca bi-nișor.

Roma. D. Bonomi, primul ministru, voeste să facă pace între fașiști și socialiști. Pentru aceasta, a avut câte o convorbire cu fiecare căpetenie protivnică în parte.

Praga. — S'a fondat o societate anglo-ceshoslovacă, cu un capital de 200 milioane coroane pentru exploatarea radiului din minele din loakimsthat. Sediul societății va fi la Londra și la Praga.

Paris. — Să zice că Korfanty leaderul polonez din Silezia de sus, care actualmente este la Varșovia, va veni la Paris.

Londra. — Pe când d. Valera tratează cu d. Lloyd George, sinfeinii se bat iar pe străzile Belfastului. Sunt 2 morți: o fetiță de 13 ani și un tânăr, iar răniți 28.

Londra. Experințele făcute cu electrizarea solului pentru a-i mări fertilitatea, au dat un rezultat că aceasta s'a urcat cu 21 la sută. Electricitatea a fost trecută printr'un fir ridicat cu 15 centimetri d'asupra pământului, prin care trecea un curent de 15 mii volți.

Roma. — Papa Benedict al XV-lea aprobă cu căldură propunerea lui Harding, Papa va da în curând o enciclică în sensul menținerii păcii.

Intrevederea D. Vaida-Brătianu.

București — D. Vaida-Voevod, a avut erid din nou tratative cu d. I. C. Brătianu.

(„Ag. Damian.”)

Salariile personalului de serviciu din localurile de consumație.

Inconștiența unui candidat de avocat român.

Comisia de arbitraj delegată în chestia salariilor personalului de serviciu din localurile de consumație a ținut ieri dimineața în continuare, a doua ședință.

Personalul de serviciu din localurile de consumație au cerut, după cum se știe o urcare a procentelor ce primesc ca retribuție din încasărilor patronilor. S'a cerut adecă de personal o urcare a acestor procente în restorante dela 9 la 10, iar în cafenele dela 14 la 15. Personalul a mai cerut încă și limitarea timpului de serviciu la 8 ore, făcându-se plată separată pentru fiecare oră peste acest timp de serviciu.

Patronii la rândul lor au declarat că se învoiesc la urcarea cerută de personal, dar procentele personalului să se calculeze în afară de prețul maximal în sarcina consumatorului, motivând ca prețurile fixate de primărie sunt foarte scăzute, în cât în urma acestora pentru ei rezultă mari pagube materiale.

Reprezentanții personalului au protestat împotriva propunerii patronilor de a se da o soluție chestiunii salarizării lor, în urma căreia întreaga sarcină materială să fie trecută în sarcina consumatorilor.

Reprezentantul ministerului muncii, d. inspector central Popescu a arătat că soluția propusă de proprietarii cafenelelor și restorantelor ar avea ca rezultat păgubirea personalului. Acesta, calculând procentele ce li-se cuvine, în afară de prețul maximal de primărie, nu mai are siguranță, că va putea încasa aceste procente, deoarece nu are nici-o armă pentru a constrânge pe consumator să plătească o sumă mai mare, decât prețul mâncărilor consumate, fixat în lista de prețuri.

De altă parte calculându-se procentele personalului, în afară de prețurile maximale, retribuția personalului de serviciu ar cădea singur numai în sarcina consumatorilor, iar proprietarii localurilor ar beneficia de o muncă, pentru a cărei retribuție ei nu contribuie cu nimic.

Calcularea procentelor în afară de prețurile maximale e de altcundă contrară ordonanței relativ la fixarea prețurilor maximale și astfel, dacă comisia ar accepta soluția propusă de proprietari ar aduce o decizie, care ar însemna nerespectarea dispozițiilor în vigoare.

Comisia a acceptat punctul de vedere al reprezentantului ministerului muncii, decidând că prețurile maximale vor trebui să fie cuprinse și în viitor în prețurile maximale.

Comisia având în vedere prețurile, n'a admis urcarea cerută de personal ci a decis men-

ținerea procentelor de până acuma, adecă de 9 în restorante și 14 în cafenele.

În ce privește timpul de muncă, comisia a decis, ca personalului, care e reținut în serviciu după ora două noaptea, proprietarul va avea să plătească în viitor 4 lei de oră, afară de procentele convenite.

Deciziunile aduse de comisia de arbitraj vor fi valabile pe un termen de 6 luni.

*

Cu ocazia ședințelor comisiei de arbitraj a trebuit să constatăm cu durere, un caz de inconștiență națională.

Un domn candidat de avocat angajat în cancelaria unui avocat din localitate, care primise autorizație dela proprietarii cafenelelor și restorantelor, să apere interesele acestora înaintea comisiei de arbitraj, a ținut să facă această apărare în limba ungurească, cu toate că însuși președintele comisiei, d. Horvath, consilier de curte de apel, îl învitase pe d. candidat să vorbească românește.

Atât avocatul, care primise apărarea intereselor patronilor, cât și d. candidat de avocat sunt români.

Socotim că toți avocații români, cât și d. avocat, care angajase pe d. candidat de avocat, să-l reprezinte în fața comisiei de arbitraj ar trebui să ia măsuri față de acest domn candidat, care prin fapta sa a dat dovadă de un simț nepatriotic și nenațional.

Nevoia de bibliotecă.

Un apel în folosul ideii naționale.

Mari au fost suferințele morale ale populației românești din Ardeal în atâtea veacuri de stăpânire maghiară și adevărați martiri au fost acei patrioți ce sub amenințarea streangului sau a temniței din Seghedin, duceau până la împărțatul glasul milioanele de români ce înțelegeau să moară și să-și spue ultimul cuvânt în frumosul grai strămoșesc.

Cu toate eforturile românilor, stăpânirea maghiară a reușit să deznationalizeze sate întregi din regiunea șesului spre Tisa până la ținuturile mândre ale țării Coasului și aproape cu desăvârșire populația dela orașe.

Satu-Mare, Careii-Mari, Baia, sunt orașe în

care rar auzi grai românesc, iar mulți români sunt rătați și sufletește.

E una din cele mai bogate regiuni, ungiurii au ținut cu tot dinadinsul să-și asigure stăpânirea, regiunea după care plâng amar la care năzuiesc în fiecare clipă.

Sacrificiile făcute de armata românească de popor sunt prea mari pentru a ne culege atât de ușurință pe laurii victoriei.

Nu trebuie să uităm că granițele nu se păra numai cu armele ci și cu sufletul poporului din jur și aceste suflete trebuie să le trimim iar pe cele rătaite să le readucem în matcă.

Să readucem viersul Doinei pe locurile străinate și din doine de durere s'o transforme în doină de bucurie, de izbândă.

Iată de ce cred că tot ce-i român în noastră este dator ca să o facă cât mai tinsă propagandă culturală și națională pentru a readuce pe românii maghiarizați la sânul patriei mame, iar poporului să i-se facă cunoscută lupta dusă de veacuri de marii patrioți pentru libertate și faptele mari ale Voevozilor care au condus poporul român la luptă contra turcilor și neamurilor barbare cari au căutat să ne sugrăvească dar n'au putut.

Trebuie să știe dușmanii și o lume întreagă că românul în veci nu pierde dar azi când în noastră trăiesc atâți streini noi, trebuie să strângem și să ne iutărăm rândurile deși avem în intențiunea noastră de a le știrbi din libertatea ce li-s'a făgăduit la Alba Iulia.

Da, trebuie să facem o întinsă propagandă culturală și națională înființând cât mai multe școli în toate ramurile și biblioteci populare.

În acest scop mă adresez tuturor bibliotecilor români și instituțiilor private să mă ajute în îndeplinirea acestui scop și să dăruiască, bănuț, cărți de citit cât de puțin și cât de multe sunt atât de necesare.

Apelul acesta pornit din sentimente naționale va găsi ecou în toate unghiurile și de aceea rugăm ca darurile fie în bani, cărți să se trimită pe adresa Inspectoratului cii Strada Mihai Viteazul No. 34 Satu Mare Transilvania.

I. GIULEA

Inspector, Ministerul Muncii, Satu Mare

Doina.

Trăsura înainta încet pe drumul șerpuitor dintre holde. Căii erau obosiți de dogoreala zilei de vară, pe care nu a putut-o micșora nici vântulețul slab, ce adia în aier. Vizitiul dormita pe capră, iar cei doi călători priveau și ei apatici ținutul, ce se desfășura în jurul lor. Cruci de grâu răsirate peste miriște, printre cari lucrau țărani cu fețele înegrite de soare, în cămăși albe, — se perindau cu semănături verzi, cari încă nu și-au ajuns menirea.

— Aștia sunt oamenii, — zise cel mai în vârstă dintre călători, arătând spre lucrătorii din câmp, — pe cari îi invidiez totdeauna. Sunt fiii liberi ai naturii, cari lucrează pentru ea.

Celalalt răs:

— Nu țin de loc bine, a asuda în arșița soarelui, pentru o bucată de pâine amară.

— Tu nu poți înțelege, Petre, sufletul unui țaran. Dacă nu avea el bucată de pământ, pentru care asudă, ca să-și câștige pâinea amară, cum zici tu, atunci noi... nu am vorbi românește.

Petre nu răspunse îndată. Privea îngândurat sborul unei ciocârlii, care se înălța drept către soare, ciripind o melodie feerică, ca apoi să cază ca un buștean, în mijlocul cântecului ei fermecător, la pământ. Așa într'un târziu a răspuns.

— Noi nu ne putem înțelege niciodată. Tu

ești un visător încarnat, cu toată etatea ta, iar mie nu-mi plac visurile. Trebuie să te înalți de asupra teoriei naționalismului, care și-a pierdut cultul, în tocmai ca și religia. Omenirea progresaază, mai întâi a căutat libertatea cultului religios și după un război de treizeci de ani, a reușit. A venit revoluția pentru ștergerea claselor sociale, a învins și acum la urmă, a venit războiul pentru libertatea naționalismului. Teoria a învins și aci, nu cu talentul generalilor, ci sub puterea evoluției istorice, care pretindea această victorie.

Acum urmează să ne descătușăm și de doctrina aceasta, ca să luptăm pentru idealul nou, pe care-l pretinde progresul și care nu cunoaște nici religie, nici naționalitate ci binele omenirii.

Cuvintele lui Petru, au umit pe tovarășul său din trăsura.

— Dar tu ești un visător cu mult mai mare, ca mine.

— Am însă dreptate, nene Iancule, — răspunse Petru liniștit.

Acesta a devenit nervos:

— Ba, nu ai de loc, frate dragă. Cel puțin la noi în țară, nu ai. Teoriile tale sunt ale viitorului. Poporul nostru are nevoie de cultul naționalismului, căci numai astfel se poate desvolta, ca să fie apt de celelalte cerințe a vremurilor. A pune în practică ideile tale, înseamnă a zidi o casă în aier... lipsește baza.

Intr'aceasta au ajuns în comună și discuția

lor a încetat. Au fost invitați la un preot bătrân vechiu prieten al lui nenea Iancu. Acesta a venit cu el și pe Petru, la care ținea și pe celălalt.

Preotul, la care au descins, era un tânăr păstorului ardelean. Sănătos, vioi, care pe lângă hrana sufletească, împărțase credincioșilor și a știut să se îngrijască și de hrana trupului necesară lui.

Era român bun, care înainte vreme subjugul străin a fost și întemnițat, fapt pentru care era tot așa de mândru, ca pe acelea două țări ale sale, frumoase ca doi boboci, crescuți în tinerie în liber. Avea o gospodărie bine aranjată o preoteasă care ținea la renumele casei și la cântăriei.

A primit oaspeții cu veselia obicinuită a oamenilor dela țară, fericit că are ocazia să se petreacă cu lume mai bună.

Petre privea curios încapările casei și hiale, vedea pentru întâia dată amestecul aresc al aranjamentului țărănesc cu acelaș ghez. Nu a mai prea fost până atunci la țară și îl interesau toate nimicurile.

Pe fete le-a aflat drăguțe, mai ales una care avea niște ochi așa de mari și expresivi cari îi atrăgeau par'că într'una privirile. Era gătită bine, vinul bun, cu mult mai bun cel din oraș și între pocale părintele a început a vorbi cu nenea Iancu.

Petre nu s'a amestecat în vorbă. Așa însă cu interes povestirile preotului, cari a

Buletin extern.

Operațiunile de expropriere a latifundiilor în Cehoslovacia sunt în curs.

D. Viskovszky, președintele comisiei așezate, pentru lucrările de expropriere a arătat, în cursul primilor trei ani, socotiți dela această dată, țărâtimea cehoslovacă va fi improprietărită pe o nouă întindere de 492 mii de hectare, teritorii, cari formau până de curând marea proprietate a latifundiarilor germani și maghiari.

Flota comercială a Cehoslovaciei urmează să se spori la 1 Ianuarie 1922 cu alte 175 de vapoare, cari vor fi cedate Cehoslovaciei de către guvernul german.

Pentru vasele germane, destinate de aliați să fie predate Cehoslovaciei, dar cari au fost scundate de germani, Cehoslovacia va primi dela guvernul din Berlin suma de 100 milioane mărci de aur.

Marile zdruncinări interne, prin care trece Ungaria, din cauza regimului teroarei albe, și-au arătat efectele și pe terenul economic financiar.

Coroana maghiară, care începuse a fi cotată în Zürich din zi în zi mai bine, a scăzut vertiginos și continuă a se apropia de nivelul coroanei austriace, din ziua în care guvernul maghiar a dat ordin de arestare în masă a celor mai de frunte membrii ai opoziției din parlamentul maghiar.

Ministrul de finanțe maghiar, Lorant Hegedüs, față de această situație, continuă să afirme, că nimic nu a stricat coroanei ungurești mai mult, ca propaganda comuniștilor unguri, emigrați în străinătate și într'un discurs rostit de curând, lasă să se creadă, că valuta ungurească se va ridica din nou, deoarece Ungaria va fi scutită de orice plată, ca reparații de război, către aliați.

Relativ la deplasarea din Elveția a fostului rege maghiar Carol de Habsburg, ziarele din Budapesta, anunță, că fostul rege se află și acum în Elveția și că știrile răspândite în ultimul timp de presa franceză, în sensul că exregele Carol, se va stabili în Spania, nu corespund adevărului.

Fostul rege a fost admis de guvernul elvețian să mai stea încă un an în Elveția, după care timp, adaugă ziarul „Nemzeti Ujság” se va reîntoarce cu glorie pe tronul străbunilor săi.

Trupele grecești în drumul lor victorios contra armatelor kemaliste, au atins regiunea Angorei în bătaia tunurilor.

deau în ele o nuanță sănătoasă și sinceră. Acestea povestiri au înviat în fantazia sa cu totul în alta lumină, multe figuri istorice românești, pe cari el le cunoaștea mai mult din descrieri străine. Horia, lancu erau mult mai simpatici în convorbirile casei preoțești dela țară, ca în studiile cetite la oraș.

Abea într'un târziu a observat preotul, că Petru este lăsat singur.

— Ei, sigur, tinerii au alte preocupări. Apoi cu nemijlocirea unui om sincer, neatins de rafinare și-a chemat fata înăuntru.

— Vino dragă, să ne cânti ceva, domnul vrea să-ți auză vocea.

Fetița se codea la început. Dar ce bine o prindeau mișcările naive. Și pe când își aținti ochii săi, visători asupra lui Petru, a început o melodie străină, cunoscută îndeobște.

Glasul ei se înălța hotărît, nuanțele clare au pus în uimire pe Petru.

— Nu aceasta fetișo, — o întrerupse tatăl ei, — zi una de a noastră, o doină.

Fața cântăreței s'a transformat, când a început întâele vibrări ale cântecului străvechiu, ochii ei aveau o expresie fascinantă, toate firele melodiei îi eșeau din adâncul inimei. Cântecul era format jumătate din inima poporului, iar cealaltă jumătate ruptă din sufletul său. A băgat în el toată jalea de care suferea, visările, dorurile și durerile, de cari avea parte.

Melodia oglinda firea românească, până în cele mai mici nuanțe, odată se înălța sus, cău-

Guvernul kemalist a evacuat Angora și se retrage adânc, într'o localitate din Asia-Minoră.

Pierderile suferite de kemaliști sunt imense. În luptele din ultimele două zile kemaliștii au pierdut, în morți, răniți și prizonieri peste 60 mii de oameni.

Restul armatelor bătute, în retragerea lor lipsită de orice ordine, lasă pe mâna grecilor toate depozitele de arme, muniții și alimente și pentru a înainta mai ușor prin locurile grele ale ținuturilor muntoase, aruncă și echipamentele.

Victoria strălucită a armatelor grecești a șters mult din asperitățile raporturilor dintre Venizelos și regele Constantin, și drept consecință a acestei victorii se vorbește, că o împăcare complectă se va face în curând, între cele două persoane, între cari sunt împărțite simpatiile poporului elen.

D. dr. Mozes Gaster în Arad.

Ieri la orele 5 și jumătate după masă a sosit în localitate cu acceleratul de Viena, d. dr. Mozes Gaster împreună cu fiica sa.

În gară distinsul oaspe al Aradului a fost întâmpinat de d. prefect Radu Pancu, d. Ovidiu Grita, prefectul poliției, d. căpitan Graur, comandantul pieței, subșeful Siguranței d. Vulpe, d. Streitman ziarist din București, dnii referenți Păcățianu și Cioară din partea Consistoriului arădan, d. Mihulin, din partea profesorilor din Arad, președinții comunităților izraelite: ortodoxe și neologe și domnii rabini din localitate.

D. dr. Gaster a descins la hotel Central. Ieri, după sosire, d. dr. Gaster a făcut mai multe vizite la notabilitățile din localitate.

D. dr. Gaster va ține azi Sâmbătă seara, la orele 8, în Palatul Cultural, o conferință.

Intrarea la conferință e liberă.

Socotim că la aceasta conferință va ține să asiste întreagă societatea intelectuală a Aradului, oferindu-se rara ocazie de a asculta pe unul dintre marii erudiți, pe cari i-a dat România omenirii și care, cu toată depărtarea n'a uitat patria sa, ci a întrebuițat erudițiunea și energia sa intelectuală pentru a face cunoscute popoarelor din Apus, neamul și limba românească, contribuind prin munca aceasta a sa la marea operă de întregire a neamului.

D. dr. Gaster va sta în Arad până Duminică dimineața, când va pleca la Timișoara unde va ține Duminică, o conferință.

În drumul său prin centrele culturale ale României, d. dr. Gaster va fi însoțit de d. profesor Murgoci, delegat în acest scop de Institutul Sudest European.

tând să dovedească puterea unui neam, altădată vibra încet, dovedind chinurile ce le îndura un popor împilat de străini, apoi suna dulce, alinându-te în speranțe și visări, cari trebuie să se realizeze și se transforma deodată într'o jale, pe care nu o înțelegea de cât acela, care s'a născut din sânge de român.

Petru o asculta alurit dela momentele dintâi. Doina l'a furat conștiința prezenței și l'a dus departe în alte vremuri. Tot cuvântul exprimat prin melodia fermecătoare, i-a deslipit de suflet o bucată din șmalțul artificial, în care l'a învălit cultura străină și în fiecare moment simțea tot mai tare, falșitatea în care a fost crescut.

Doina l'a învățat pe el istoria neamului său nenorocit, care a fost mare odată, și apoi subjugat prin mahinații, despuiat de drepturi, împilat și chinuit. A cărui istorie a fost falsificată de tiranizatorii lui, cari i-au otrăvit și inima sa cu idei forțate ca inimile multor vlăstare de felul lui.

Când a încetat cântecul, tăceau cu toții. Erau cuprinși par'că de acelaș sentiment.

Nenea lancu a întrerupt liniștea.

— Ei băiete, ce zici de cultul tău internațional.

Petru cerca să suradă, dar un nod îl strângea de gât și simțea că lacrimile îl podobesc.

— Nene lancule — răspunse — mă simt fericit, foarte fericit, că.. mama mea a fost româncă.

Traian Stana.

Insemnări de politică internă.

Imediat după închiderea parlamentului, ziarele de partid și care prin urmare aveau interes să facă aceasta, cum și organizațiile politice din fosta federație s'au grăbit să răspândească știrea că din cauza ultimilor legi trecute prin parlament se declarase o criză politică ce trebuia să aibă ca urmare căderea actualului guvern, disolvarea parlamentului și formarea la toamnă a unui nou cabinet care să facă serbările încoronării.

Ceea ce e mai curios e faptul că și unele ziare independente s'au grăbit să arate că ar fi existând o criză politică și aceasta pentru motivul că suveranul după închiderea corpurilor legiuitoare ar fi primit în audiență pe mai mulți bărbați politici, în loc să plece în străinătate, cum și pentru motivul că dl general Averescu rămasese în București.

Astăzi însă, nu se mai poate invoca un asemenea motiv, deoarece Suveranul a părăsit țara ca și d. general Averescu.

Aceasta fără a mai pune la socoteală că era foarte normal ca Regele să continue a primi în audiență, și după închiderea corpurilor legiuitoare, pentru a se putea informa în mod precis cu privire la impresia făcută în țară și în sânul organizațiilor politice, de votarea ultimilor legi.

Deși lucrurile acestea ar fi fost atât lesne de înțeles, totuși, nici azi nu încetează comentariile și posibilitățile politice, ce au mers până acolo în cât să se susție că e vorba de formarea unui cabinet liberal cu reprezentanți ai partidelor din ținuturile alipite, când se știe foarte bine cât de hostile sunt astăzi raporturile dintre partidul liberal și dintre partidul național român cum și dintre cel dântăi cu basarabeni și cu țărâniștii.

În rândurile partidului național român există o și mai mare greutate de înlăturat cu privire la colaborarea cu liberalii. Întru cât în vreme ce d. Maniu ar fi pentru o apropiere, cât mai imediată, restul cu d. Vaida, este în formală opoziție de vederi cu aceia care doresc să se apropie de liberali.

În consecință lansarea de svonuri cu privire la schimbarea cabinetului nu prezintă nici o seriozitate deoarece grupările politice sunt foarte divizate între ele și întrucât nimenea nu poate să arate nici cum ar putea să fie format un nou cabinet, nici de cine tot deodată, nici motivele căderii guvernului actual pentru motivul că acele motive nu există.

Principalele reforme, acelea cari erau dorite de întreaga țară, au trecut cu aprobarea tuturor. Majoritățile au dat tot concursul guvernului fără a intra în conflicte cu acesta și fără a se crea prin urmare situația ce ar putea să determine o acțiune de retragere.

Guvernele au rostul și menirea lor organică; ele nu pot cădea pe chestii de capriciu sau pe protestări neîntemeiate din partea opoziției. Retragerea unui cabinet nu poate fi determinată de cât de împrejurări mari și pe care în primul rând le înțelege însuși cabinetul, ce trebuie să se retragă.

Schimbarea guvernelor nu poate fi deci un prilej de bucurie și la aceasta trebuie să ne gândim atunci când să aruncă în circulație, fel de fel de svonuri, de vacanță, ce nu pot de cât să desorienteze publicul, și să-l facă sub valul de știri contradictorii, zilnic desmintite și zilnic reinprospătate, să nu mai aibe nici o încredere în presă.

În politică, mai mult decât în orice alt domeniu, poporul a fost ținut departe de adevăr și înșelat, astfel încât politica să poată să rămâie apanajul câtorva.

Idealul democratic și politic al momentului este ca masele să fie luminate și puse în posibilitate de a participa la viața publică, pentru cât mai largă înțelegere a evenimentelor.

Pentru aceasta trebuie, ca prin vorbă și prin scris, să spunem poporului totdeauna adevărul și numai adevărul și să nu-l hrănim cu jocuri și fantazii de politică inferioară ce nu pot să fie de cât în dauna desvoltării lui, din punct de vedere moral și intelectual.

INFORMAȚIUNI.

— Guvernul maghiar a dat o ordonanță în sensul căreia timp de trei luni nici unuia dintre aceia, cari doresc să se repatrieze în Ungaria, nu se va permite trecerea frontierei maghiare.

Direcțiunea regională a CFR. din Arad a primit ieri telegrafic încunoștințare dela direcțiunea Căilor Ferate din Budapesta despre acest ordin al guvernului maghiar.

— D. Miclescu a fost numit inspector al muncii în Arad, în locul dlui Jordanescu, mutat la Târgul-Murăș.

D. Miclescu a luat ieri în primire conducerea afacerilor inspectoratului muncii.

— Spre marea noastră părere de rău, primul nostru articol de ieri, intitulat „Politica de azi”, a apărut cu niște greșeli de corectură ce îi desfigurau complet înțelesul. Astfel, deși și greșelile erau atât de evidente, încât au fost, desigur, observate de cetitori, totuși credem nemerit să rectificăm: marcante, în loc de *marcate*; reveriment, în loc de *revirement*; presimțioși, în loc de *presumțioși*; cinstite, în loc de *cinstiți*; iritat, în loc de *uitat*; și în fine, anepție, în loc de *ambție*.

— Din comuna Sânmărtin, jud. Arad, se anunță, că acolo au căzut victimă căldurilor mari, 7 țărani pe când munceau la câmp. S'a constatat că toți șapte au murit de insolajie.

— Șeful circumscripției administrative, întâia, luând cunoștință că proprietarii bufeturilor dela baia Neptum și dela Strandul militar nu respectă prețurile maxime fixate de primărie, au făcut ieri un control la aceste bufeturi.

La ambele bufeturi s'a constatat că proprietarii cer pentru mâncările și beuturile ce le servesc, prețuri cu mult mai urcate decât cele fixate de primărie.

D. Pocioianu, șeful circumscripției întâia a dresat la fața locului procese verbale despre cele constatate.

Procesele verbale au fost ieri înaintate comisiei pentru judecarea comercianților.

— În sensul unui ordin mai recent al ministerului Cultelor și Artelor autorizatii pentru funcționarea școlilor particulare de teatru, se dau numai de acest ministru. Prefecturile și primăriile vor trebui în viitor să înainteze toate cererile de această natură ministerului Cultelor și Artelor spre competență rezolvize.

— Monitorul oficial publică decizia consiliului de ministri pentru lichidarea societăților de asigurare streină.

— La ministerul de interne s'a înființat o comisiune consultativă și un serviciu general al emigrărilor. Autoritățile administrative și de execuție ale noului serviciu.

— La Ministerul de finanțe lucrează de mai multe zile comisiunea pentru egalizarea salariilor din centralele ministerelor.

— Un ziar din capitală întreține pe cititori cu abuzul ce s'a săvârșit prin degradarea comunistului Ilie Moscovici. Dacă se ține seamă cine este Moscovici și ce rău a avut de gând acesta să facă țării, se înțelege atuncea că este aproape jenant pentru orice bun român să mai cetească în presă asemenea știri nedemne.

Se crede că în cazul când populația rurală n'rar putea să schimbe moneda băncii generale se va acorda o nouă prelungire de termen.

— În Corbul a avut loc o deraiare în care doi frânari au fost răniți și mai multe vagoane sfărâmate.

— Din București vin știri că acolo sunt zilnic condamnați negustorii dovediți că fac speculă cu alimentele.

TELEGRAME.

Războiul greco-otoman.

Atena. — Toate știrile apărute în presa din streinătate relativ la unele succese obținute de armata turcească asupra celei elene și la retragerea în unele sectoare, ale armatei grecești sunt de domeniul invențiilor fantaziei.

Inițiativa tuturor operațiunilor militare se află în mâinile armatei grecești.

Trupele grecești au ocupat orașul Gordion.

Guvernul kemalist a evacuat Angora și s'a refugiat spre răsărit.

Atena. Dușmanul a încercat să reziste trupelor elene victorioase, pe două dintre sectoarele frontului sudic. Atacurile otomane au fost respinse, armata kemalistă continuă a se retrage grabnic și de pe aceste linii.

Atena. Armata kemalistă a pierdut în ultimele zile ale săptămânei 60 mii de oameni, dintre cari cei mai mulți morți și grav răniți.

Constantinopol. — Ultimele știri de pe frontul greco-otoman, anunță din izvor turcesc, că armata kemalistă a suferit o înfrângere catastrofală în apropiere de orașul Said.

Amănunte lipsesc.

Italia și vinovații de război.

Paris. Guvernul francez a adresat Italiei o notă în care întreabă de ce Italia nu mai înzistă pe lângă guvernele statelor dușmane ca aceste să procedeze cu mai multă vigoare, la pedepsirea vinovaților de război.

Guvernul din Roma a răspuns, că nu este în interesul Italiei, ca aceia, cari s'au făcut vinovați de ororile războiului să rămâne nepedepsiți.

Arată că guvernul Italiei a adresat în timpul din urmă din nou câte o notă redactată în termeni aspri atât guvernului din Berlin, cât și aceluia din Viena și Budapesta, în care a cerut tragerea în răspundere a vinovaților de război, indicați în lista specială întocmită de guvernul italian.

Revoluția din Maroco.

Madrid. — Din Melila se anunță că tribul cabirilor pregătesc un puternic atac contra orașelor Melila și Trosero. În jurul orașului Cavao se dau lupte mari între răsculați și armata spaniolă.

Despre divizia „Orlando”, încunjurată din primele zile ale revoluției de către trupele răsculaților, nu se știe nimic.

Nouă lupte se anunță din regimile Selena și Nahor.

La Melila domnește ordine.

Activitatea extraparlamentară a opoziției.

București. — Șefii partidelor din opoziția federată a parlamentului a avut ieri o lungă consfătuire. Șefii opoziției a hotărât să adreseze un memorandum guvernului, cuprinzând toate pretențiunile opoziției, înainte de-a relua activitatea sa legislativă.

Opoziția va organiza în cursul săptămânei viitoare o serie de adunări populare în Ardeal.

Vacanța primului ministru.

București. — D. general Averescu, înainte de-ași începe vacanța, a avut un important consiliu cu membrii guvernului, pe cari i-a rugat să se ferească de orice declarațiuni în numele guvernului, cari prin natura lor ar complica situația politică.

D. primministru a declarat, că dorește sincer restabilirea armoniei dintre partidele politice, în interesul cauzelor de interes general.

D. Dickinsohn și chestiunea naționalităților.

București. — D. Dickinsohn, vicepreședintele ligei națiunilor, într-o convorbire avută unul dintre reprezentanții presei din Capitală declarat, că pentru liga națiunilor ar fi o mare fericire, dacă America ar lua parte la lucrările ligei. În cazul când această intrare nu s'ar face liga națiunilor va putea să lucreze totuși nestărujită.

În legătură cu conferința internațională de dezarmării, care se va întruni la Washington, d. Dickinsohn și-a exprimat convingerea, că hotărârile aduse de această conferință, vor ușura mult sarcina ligei națiunilor.

Relativ la menirea ligei națiunilor în legătură cu problemele minorităților etnice, vicepreședintele ligei popoarelor a declarat, că aceasta nu are altă menire, decât a interzice ca aceste minorități să-și poată păstra în diferitele state naționale, o poziție demnă și confortabilă.

Intrucât se va prezenta nevoia, doleanțele minorităților în cazuri excepționale vor fi vizitate de comisii speciale ale ligei, la fața locului.

Despre intrarea Germaniei în liga națiunilor, ce Dickinsohn a arătat, că acest eveniment se va hotărâ de către comitetul ligei, încă în cursul lunii August.

D. Dickinsohn, va vizita mai multe centre din Ardeal, unde va studia situația politică a minorităților.

Nouă comploturi comuniste în Jugoslavia.

Belgrad. — Guvernul a fost informat de către autoritățile polițienești și de siguranță, că s'a descoperit un nou complot, care era organizat contra Scupștinei. Comuniștii intenționau, că în ziua când nici un deputat comunist nu se va mai afla în Scupștină, parlamentul Jugoslaviei să fie aruncat în aer.

În legătură cu această descoperire, guvernul a luat măsuri de vigoare față de toți aceia, cari vin să asiste la ședințele Scupștinei.

Deputații comuniști sunt supuși ca și vizitatorii ședințelor parlamentare, unei perchezici minuțioase.

Belgrad. — Autoritățile de siguranță a statului, au ajuns în posesiunea procesului verbal ratificat de adunarea extraordinară a partidului comunist, prin care cele două comitete executive ale acestui partid au condamnat la moarte pe toți deputații și șefii socialiștilor moderați.

Zagreba. — Autoritățile au constatat în mod definitiv că autorul moral al complotului, a căruia victimă a căzut ministrul de interne Draskovici, este Rudolf Hertigona, student al academiei de comerț din Zagreba.

Belgrad. — Poliția a arestat ieri un individ prins pe strada principală, asupra căruia s'au aflat trei bombe.

Individul au mărturisit, că avea mandat să răpună pe primul ministru Pașici.

Apropierea dintre Venizelos și regele Constantin.

Atena. — Cercurile politice bine inițiate vorbesc cu insistență despre o apropiată împăcare alui Venizelos, cu regele Constantin al Greciei.

București. — Intrucât împăcarea dintre d. Venizelos, fost primministru al Greciei și M. S. Regele Constantin va avea loc, d. Take Ionescu, ministru de externe al României, va călători imediat la Atena, pentru a câștiga și pe Grecia pentru alianța micii Antante.

Conflict armat între Germania și Rusia sovietelor.

Helsingfors. — Escadrila a doua de torpiloare și contratorpiloare germane, însărcinată cu pescuirea restului minelor plutitoare din marea Nordului, a fost primită ieri seară, în golful Cara, cu salve de tunuri din partea artileriei rusești.

Escadrila germană a răspuns rusilor cu egal număr de salve, cauzând pierderi însemnate rusilor, apoi a părăsit golful.

Rusia fără hrană.

Patriarcul din Moscova a trimis un apel desperat arhiepiscopilor englezi din Canterbury și din Yorek, cerând să se trimeată cât mai de grabă în Rusia pâine și medicamente, unde o mare parte a populației riscă să moară de foame.

Din cauza secetii, grâul s'a distrus complet în mai multe districte ale Rusiei, cari erau socotite ca adevărate grânare.

Seceta aceasta, este așa de mare în Rusia centrală și în Rusia de sud, în cât nu se va recolta absolut de loc grâul, care s'a uscat.

Astfel fiind, cea mai teribilă foamete ce s'a văzut vre-odată, va băntui în iarna aceasta în Rusia.

Maxim Gorki, a publicat și el un apel în ziare, care este scris cam în aceiași termeni ca și al patriarcului. Intre altele, zice textual: „Această calamitate, va face să moară de foame milioane de Ruși.”

(Dacă nu ar fi fost nenorocirea bolșevismului, și dacă populația, în loc să facă politică ar fi muncit la pământ, dezastrul nu ar fi fost așa de mare.)

Tratatul de comerț româno-polon.

Ziarele franceze aduc următoarea telegramă din Londra:

„Agenția Reuter zice că tratatul de comerț încheiat între Polonia și România este bazat pe principiul națiunii cele mai favorizate, astfel că România a suprimat oare cari drepturi de vamă, cari apăsau pe importările poloneze.

Cel mai important articol al tratatului este că Polonia, după un an și jumătate dela semnarea tratatului, are dreptul să aibă la Galați și la Braila un teren de 6000 metri pătrați, pentru a-și construi un port liber.

Este o vie dorință, ca Polonia să între cât mai de grabă în acest drept, căci atunci s'ar aranja numaidecât situația privitoare la portul Danzig. Danzig va pierde mult din importanța sa pentru Polonia, deoarece aceasta va avea o altă ieșire la mare.”

Prețurile în târgul de vite și în piețele Aradului.

La târgul de vite săptămânal, de ieri Vineri, au fost aduse animale de consumație în număr mare.

Prețurile au fost următoarele: Vacă, chilogramul, lei 2'80—3—3'50—3'80; viței, chilogramul, lei 5—5'50—6; porci, chilogramul, lei 6—7—7'50—8.

Cerealele și derivatele lor sau vândut în piața din Bulev. Regele Ferdinand cu următoarele prețuri:

Grâu, mm. lei 270—280; secară lei 160; orz lei 180; porumb lei 200; făină de fiert, chilogramul lei 280; făină de pâine lei 2'20; tărițe lei 1'70.

În piața Catedralei în urma abundenței de paseri, s'a constatat o scădere a prețurilor. Sau vândut găscă chilogramul lei 5, rață, chilogramul lei 5.

În piața de zarzavaturi prețurile au fost tot cele din săptămâna trecută. Ieri s'au pus în vânzare în piața struguri, și s'au vândut chilogramul cu lei 15.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

CINEMATOGRAFE.

Sânge de student. Dramă socială în 5 acte în „Apollo” se va reprezenta în 30—31 Iulie și 1 August. Este istoria tristă a unor ființe sârmane, cari cu nepricepere și simț pur sensual devin prada acelor tineri imorali și fără suflet, pentru ca părăsite de aceștia să dea naștere altor serii de ființe nefericite exploatate și batjocorite de florile saloanelor. Într'adevăr piesa este o icoană fidelă societății de azi de morală galagioasă în sine însă plină de corupție și minciuni.

Torpilor arian. O istorie fantastică în 4 părți în „Urania”. Inventarea unui torpilor aerian schimbă toată tactica de războiu și deșteaptă invidia tuturor flămânzilor după bani. În lupta aceasta se desfășoară o serie de crime și antagonisme, din cari cunoaștem scopurile corupte ale marilor și micilor întreprinzători și neputința milioanelor exploatate.

I. Münz :: Arad

magazin cu articole de modă
:: pentru bărbați ::

Fondată 1860.

Fondată 1860.

Teatrul APOLLO.

În 30 și 31 Iulie Sâmbătă și Duminică

Sânge de student

Dramă socială în 4 acte.

Teatrul URANIA.

În 30 și 31 Iulie Sâmbătă și Duminică

Torpilor aerian

Istoria fantastică în 4 părți.

Hotel și restaurant Panonia

Cel mai plăcut local de distracție. :: Bucătărie și vinuri excelente. ::

:: In hotel chilli curate. ::

Prefectura poliției, Biroul populației Arad.

No 4060/1921.

Aviz!

Având în vedere ordinul Ministerului de Interne No. 15279 din 19 Martie a. c. apărut în „Monitorul Oficial” No. 1 din 1 IV/921. referitor la înființarea Biroului Populației în comune urbane și rurale, pentru conformare ținem a comunica Onoratului public următoarele:

Conform Art. 13 din Capitolul II, al legii referitoare la înființarea biroului, sunt obligați a face declarații de înscriere la biroul populației:

a) Toți locuitorii fără deosebire de naționalitate, cari se găsesc în acest oraș cu domiciliu sau reședința obișnuită în țară până la data publicării acestui ordin apărut în „Monitorul Oficial”.

b) Toți acei locuitori din Arad, cari după data publicării în „Monitorul Oficial” și până la data publicării prezente și-au câștigat dreptul de stabilire în acest oraș, având domiciliu sau reședința obișnuită aci.

Se pune în vedere tuturor cari au să facă declarația că pentru datele scrise în Buletinele de înscriere sunt chiar personal rezponzabili, și în cât se va cere justificarea acestor date prin Dnii Șefi ai birourilor de populație dela Circumscripții cei interesați vor fi obligați a înainta următoarele documente: Extras de botez, Certificat de competență, Adeverință eliberate de comisiunile de recrutare sau recensământ, brevet de meserie sau document carnes de ocupațiune.

Iar cei supusi străini sosiți în țară cu pașaporte și cari au asupra lor Bilete de liberă petru. prolongate peste termen, aceasta prin „Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale” sunt obligați înainta dovadă despre aceasta.

Dispozițiunile susmenționate nu ating obligațiunile acelor străini cari au asupra lor Bilete de liberă petrecere, eliberate de întâiul for, adică „Biroul Control al Străinilor” pe lângă Prefectura Poliției Arad, cari străini conform legii în vigoare în termen de 12 oare sunt obligați a-se prezenta la „Biroul Control Străin” Arad.

Toți acei cari au reședința la Hotele, însinuarea lor se va face ca până în prezent la Biroul Hotelurilor, pe lângă Biroul Populației al Prefecturii de Poliție Arad. Declarația de înscriere în Buletine în fiecare familie se va face de capul familiei.

Tutorii și curatorii sunt obligați a face înscrierea pentru eei minori, interziși sau puși sub consiliu judiciar.

Stăpânii, pentru servitorii lor și patronii, pentru lucrători, sunt obligați a cere aceasta înscriere dacă servitorii sau lucrătorii trăiesc la un loc cu dânsii. Pentru datele declarate, pentru acești din urmă, și făcute de tutori, curatorii, stăpâni sau patroni sunt personal rezponzabili și la cerere sunt obligați înainta și documentele de justificare asemenea ca cele susmenționate.

Declarația de înscriere pentru funcționarii statului, al județului și al orașului se va face prin șeful administrației respective. Birourile Populației vor depune în acest scop la Birourile competente formularele necesare și cerute de șefii administrațiilor respective în număr corespunzător după numărul funcționarilor ce având pentru aceasta cerere termenul până la 29 Iulie a. c. inclusive, și transportate la locul cerut de personalul de serviciu al oficiilor respective.

După schimbările de lucrărilor de conscriere toate schimbările de domiciliu se vor face cu 48 de oare înainte, la Biroul de Populație resp. de circumscripție, unde vor primi dovadă de însinuare despre însinuarea schimbării al locuinței. Iar atunci când respectivul își schimbă reședința dintr-o comună în alta comună, în acest caz declarația o va face cu trei zile înainte de plecare, primind și în acest caz un Certificat pentru însinuarea plecării din acest oraș. Cu certificatul eliberat se va prezenta respectivul la Biroul Populației în comuna unde se stabilește și aceasta prezentare trebuie făcută în termen de 15 zile dela plecare din oraș în alta comună sau sosire din altă comună în orașul Arad.

La închirierea unei casă întreagă, stăpânul se va prezenta la Biroul Populației cu 5 zile înainte, declarând numele chiriașului, iar la caz când numai una parte din casă s'au arendat așa în termen de trei zile înainte se face însinuarea, primind în ambele cazuri dovadă de însinuare.

Toate mutațiile de nașteri, de adopțiuni, de căsătorii, de moarte, de divorț se vor face de birourile populației din baza rapoartelor trimise de oficiul stării civile.

După facerea declarațiilor de înscriere, birourile de populație vor elibera la cerere și gratuit Buletine de înscriere „Model No. 2,” cari vor servi pe totdeauna ca Bilete de Identitate. La caz de pierderea acestora se vor elibera copii contra unui Leu primind chitanță despre aceasta.

Toate însinuările pentru mutații se fac gratuit.

Informațiuni se dau contra sumei de 50 bani primind particularul despre aceasta chitanță.

Având în vedere Art. 77 din Capitolul X. al legii referitoare toți acei cari nu se vor conforma dispozițiilor cuprinse mai sus relative la înscrieri mutații anunțuri etc. vor fi trimisi în judecată și amendați cu suma dela 500—1000 Lei definitivă și executorie, cu aplicarea art. 28. din codul penal și fără aplicarea art. 60, din acelaș cod.

Amenda se va urmări și încasa prin legea de urmărire.

Începerea conscrierii suferind câteva zile amenare din cauze tehnice, data începerei se va publica la timp.

Până la terminarea conscrierii și al afacerilor relativ la înființarea biroului populației, biletele de identitate și foile de însinuare cele vechi sunt valabile, când revocarea acelor din vigoare se va comunica.

Arad, la 26 Iulie 1921.

(ss) Ovidiu Gritta,
prefectul poliției.

(ss) Miscuția,
șeful biroului populației și contr. străinilor.

Deschidere de Cafenea!

Aduc la cunoștință On. Public, că Sâmbătă, 30 Iulie, seara va avea loc deschiderea festivă a CAFENELEI mele situată în Piața Avram Iancu, renovată și aranjată pentru a satisface cele mai delicate pretenții ale clienților. Va concerta cu această ocazie violinistul virtuos de 16 ani, *Primo Ludovic Kiss*. :: Rog binevoitorul sprijin, cu stimă ::

EMERIC SZALAY, proprietarul cafenelei.

Guttman, Klein și Weinberger

:: magazin de manufactură engros ::

Arad, Str. Colonel Pirici Nr. 2.

(In față cu intrarea posterioară a Teatrului Orăș.)

Depozit bogat asortat cu mărfuri textile și stofe. ::

Serviciu prompt! • Preturi ieftine!

Prefectura Poliției Arad.

No. 5531/921.

Publicațiune.

Cu revenire la ord. date de noi mai nainte, se interzice din nou, sub urmările celor mai stricte pedepse, scaldatul în liber, afară de teritoriul băilor autorizate.

Obvenind cazuri, că la Murăș se duc vite pentru scaldat, infectând astfel apa, în care să scaldă publicul dela băi, aduc la cunoștință publicului, că vitele pot fi duse la scaldat numai în Murășul dela Calea Șagunei în jos, în toată cealaltă parte a râului scaldatul vitelor este strict interzisă.

Contravenienții vor fi pedepsiți pe baza §-lui 185. din art. de lege XXIII a. 1885 cu 1000 lei pedeapsă.

Cu controlul și respectarea acestor dispozițiuni am insarcinat organele mele. Arad, la 26 Iulie 1921.

Ovidiu Gritta,
pref. poliției.

Succesorii lui Em. Varga

Bobojcsó și soția lui Szabó

„Sfanta Margareta“ prima și cea mai mare antreprisă de înmormântari în Arad, Bul. Regina Maria 13. (Palatul Minorităților).
Lângă intrarea în biserică.

Efectuește înmormântări dela celea mai simple până la cele mai pompease. Exhumări și transporturi de cadavre în orice parte a țării, cu promptitudine. :: Telefon noaptea: 13, serviciu de noapte: Strada Kazinczy Nr. 3. Telefon 738.

La „Banca Centrală pentru Industrie și Comerț S. R.“ filiala Arad

sunt vacante 3 posturi de dactilografe, bine plătite. Se cere practică, cunoștințe de limbi și noțiuni de contabilitate. Posturile se vor ocupa la 1 August a. c. Reflectantele să se prezinte personal, în orele de birou (9—12 și 15—18) în orice zi de lucru, în birourile din Bulev. Regele Ferdinand I. Nr. 3. (fost Piața Boros Béni).

In atențiunea celor cari pleacă din Arad,

fier de călcat,

cu electricitate se poate cumpăra la **KOCH, mecanic, Strada Eminescu 42.**

Alcalay Frères Paris,

Mare magazin de piele ::

Filiala: Arad, Piața Avram Iancu No. 14

Desideriu Schwarc și Comp.

:: mare magazin de piele ::

Arad, Piața Avram Iancu.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

„Restaurantul Teatrului“

BULEVARDUL REGINA MARIA Nr. 11.

Cel mai plăcut local de distracție. Bucătărie și vinuri excelente. :: lente. Bere de Timișoara. ::

Cea mai bună orchestră de țigani.

Antistia comună a circumscripției I.

Nr. 14454—1921.

Publicațiune.

1. In conformitate cu Ord. M. de R. No. 40948 din 1/VI. 1921 înaintarea cererilor de primire în cadrele Armatei române a ofițerilor de rezervă din fosta armată Austro-Ungară s'a prelungit până la 1/X. 1921.

2. In conformitate cu Ord. M. de R. Of. Naț. I. O. V No 3231/1921 se aduce la cunoștința tuturor I. O. V. de războiu, ca ori-cine va merge la reședința Com. VII. Terit. fără dovada Cercului de recrutare, pentru regularea drepturilor de pensie etc., nu li-se vor acorda foi de drum, sau ajutor ci vor merge pe spesele lor. Arad, la 26 Iulie 1921.

Pocioian, m. p.
șeful circ. I. a.

„Cafeneaua Orașului“

Locul de întâlnire a comercianților, mâncări reci și beuturi de calitate primă. :: Muzică zilnic.

Rog sprijinul Onoratului public

Francisc Schuch.

Antistia comună a circ. I.

15891/1921.

Publicațiune.

Invităm pe toți locuitorii din acest oraș cari sunt proprietari de pământuri în zona de 6 klm. peste frontieră în Ungaria să se prezinte cu documentele justificative la acest birou de la data de 1 August a. c. până la data de 4-lea August a. c.

Cei care nu se vor prezenta, nu vor putea să ceară trecerea frontierei în cauze economice. Insinuări ulterioare nu se admit.

Arad, la 29 Iulie 1921.

Pocioian, m. p.
șeful circ. I.

Antistia comună a circumscripției I.

15890/1921.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați, Atelierul C. F. R. București Calea Griviței Nr. 9, are nevoie de următorii meseriași: tâmplari, tapițeri, rotari curelari, cazangi lustruitori vagoane, dela vârsta de 25 până la 30 ani.

Doritorii care vor să se angajeze la școlile zisele meserii, se vor prezenta la Antistia comună Circ. I-a Arad, cu acte în regulă dela orele 9—12 a. m.

Arad, la 29 Iulie 1921.

Pocioian, m. p.
șeful circ. I.